

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA RUSKÉHO A FRANCOUZSKÉHO JAZYKA

Vjačeslav Kotěnočkin a animovaný film

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Barbora Tomková

Specializace v pedagogice, obor Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: Mgr. Jiřina Svobodová, CSc.

Plzeň 2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni

.....

..

Tímto bych chtěla poděkovat vedoucí své práce Mgr. Jiřině Svobodové, CSc. za odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnovala.

Také bych chtěla poděkovat rodině a přátelům za jejich podporu a trpělivost.

Obsah

Úvod.....	3
1 Animovaný film	4
1.1 Stručná historie animovaného filmu.....	4
1.2 Ruský animovaný film.....	6
1.2.1 Sojuzmultfilm	7
1.3 Technologie animovaného filmu	9
2 Vjačeslav Kotěnočkin	11
2.1 Život Vjačeslava Kotěnočkina.....	11
2.2 Tvorba Vjačeslava Kotěnočkina.....	12
2.2.1 Režijní filmografie Vjačeslava Kotěnočkina:.....	13
2.2.2 Animátorská filmografie Vjačeslava Kotěnočkina:.....	13
3 Jen počkej, zajíci!	15
3.1 Struktura dílů	16
3.2 Chronologie dílů	16
3.2.1 Seznam epizod	18
3.3 Hudební doprovod	19
3.4 Hlavní postavy	19
3.5 Vedlejší postavy	21
3.6 Narativní struktura seriálu	22
3.6.1 Analýza interakcí	23
3.7 Srovnání starých a nových dílů	24
3.8 Kritika seriálu	25
3.9 Tematické adaptace	26
4 Srovnání seriálu <i>Jen počkej, zajíci!</i> se seriálem <i>Tom a Jerry</i>	28
4.1 Srovnání hlavních postav.....	28

4.2 Srovnání vedlejších postav	30
4.3 Srovnání zobrazení podobného tématu.....	30
4.3.1 Popis děje.....	30
4.3.2 Podobné motivy	32
4.3.3 Rozdíly.....	32
4.4 Stereotypizace postav	33
4.4.1 Stereotypizace hlavních postav	33
4.4.2 Stereotypizace vedlejších postav	34
Závěr	35
Резюме	36
Seznam použité literatury.....	37
Knižní zdroje	37
Internetové zdroje	37

Úvod

Předmětem této bakalářské práce je představit Vjačeslava Kotěnočkina, jakožto výraznou osobnost v odvětví animovaného filmu. Práce se zaměřuje především na jeho nejzásadnější dílo, seriál *Jen počkej, zajíci!*.

Toto téma jsem si vybrala z důvodu obliby animovaných filmů. Animovaná tvorba jako taková je velice zajímavým odvětvím filmové produkce. Neustále se vyvíjí a je stále více populární. Při výběru tématu hrála roli také konkrétní obliba seriálu *Jen počkej, zajíci!*, který mě provázel již od dětství. Mě samotnou zajímala také otázka rozdílů mezi jednotlivými verzemi. Především mezi původními díly, vytvořenými Vjačeslavem Kotěnočkinem a díly novými, které vytvořil jeho syn již po Kotěnočkinově smrti. Zajímalo mě také zamyšlení se nad typologií postav.

Práce je rozdělena na několik částí. První kapitola se zabývá animovaným filmem. Konkrétně jeho stručnou historií a principy tvorby. Pozornost je poté věnována animované tvorbě v Rusku a především filmovým studiím *Sojuzmultfilm*, pod jejichž taktovkou sám Vjačeslav Kotěnočkin s tvorbou začínal a pracoval zde celý život.

Druhá část se věnuje životu Vjačeslava Kotěnočkina. Kapitola je rozdělena na dvě části. V té první se zaměřuje na jeho osobní život, v té druhé poté na ten profesní, tedy na jeho tvorbu.

Další kapitola obsahuje informace o seriálu *Jen počkej, zajíci!*. Je zde rozebíráno téma seriálu, jeho struktura, tvorba jednotlivých dílů i typologie postav. Je zde analyzována i narativní struktura seriálu. Tato část práce obsahuje i srovnání nových a starých dílů a pozastavení se nad kritikou seriálu.

Závěrečná část práce se věnuje komparaci tohoto seriálu se seriálem *Tom a Jerry*, který je stejně jako *Jen počkej, zajíci!* považovaný za kultovní a typologie postav je postavena na podobném principu. Komparace se týká jak struktury určitých dílů, tak stereotypizace postav.

1 Animovaný film

Animovaný film je druh filmu, který je snímán po jednotlivých fázích (neboli snímcích filmového pásu) tak, aby se jeho přehráním plnou rychlostí vytvořil dojem plynulého pohybu. Tomuto způsobu rozpořybování se říká animace.¹

1.1 Stručná historie animovaného filmu

Animovaný film je o mnoho let starší disciplínou než hraný film či dokument. Jeho počátky a základy můžeme nalézt již ve starém Egyptě či Řecku, díky nalezeným starověkým kresbám rozřazovaného pohybu. V Egyptě bylo objeveno 218 kreseb, které znázorňovaly zápas černé a bílé postavy.

Jednoznačně můžeme animaci považovat za samostatný obor filmové tvorby. Přispívá k tomu nejen její postupně vzrůstající popularita, ale především její neustálý vývoj, vývoj techniky a postupů, a také stálá produkce. Díky rozvoji efektů a námětů se tak animovaná tvorba stává stále více oblíbenou. Popularita je nejen tvorba čistě animovaných filmů, ale také kombinace animace a hraných filmů. Právě tato kombinace, dle mého názoru, přispěla k rozšíření okruhů obdivovatelů animace nejvíce. S příchodem oblíbenosti sci-fi a fantasy se její vývoj výrazně urychlil. Principy animace, vrstvení obrazů a způsob snímání obrazů také připravily prostor pro současné způsoby snímání pohybu v reálném čase v hraných filmech. Animovanou tvorbu tak můžeme považovat jak za samostatnou disciplínu, tak za pomocnou disciplínu dalších odvětví kinematografie.²

Animovaný film můžeme považovat za součást kinetického umění. Kinetika neboli mobilita, je postavena na principu pohybu. Vytvořené hmoty rotují v mnoha osách a v různých, často nahodilých, rytmech. Zdrojem pohybu se často stávají přírodní síly jako voda či vítr, nebo dokonce umělé zdroje, například motory. Kinetici tvořili na principu futurismu, což byl avantgardní umělecký směr. Charakteristické je pro něj odmítání všech dosavadních kulturních a uměleckých hodnot. Cílem futuristů bylo ukázat moderní uspěchanou a rušnou

¹ Animovaný film. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-20]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Animovaný_film

² PLASS, Jiří. *Základy animace: Základní pravidla klasické a virtuální animace*. Plzeň: Fraus, 2010. ISBN 978-80-7238-884-4.

dobu, kterou nekritizovali, ale která se jim líbila.³ Samotný futurismus proklamoval pohyb jako vyšší formu krásy a odsuzoval statické objekty. Technickým ideálem futurismu bylo zachycení pohybu objektu, a ne objektu samého. Například jízda automobilu, nikoliv automobil v jízdě.⁴

Za prázáklad všech pokusů o animaci, pokud nepočítáme starověké pohybové kresby, můžeme rozhodně považovat *cameru obscuru* či *cameru lucidu*. *Camera obscura*, neboli dírková komora, je optické zařízení, které můžeme považovat za předchůdce fotoaparátu. Funguje na principu schránky s otvorem v jedné stěně. Světlo z vnější scény po průchodu otvorem dopadne na konkrétní místo na protější stěně.⁵ Co se týče *camery lucidy*, v tomto případě se jedná o čtyřboký polopropustný hranol, v němž se láme světelný paprsek.⁶ Oba tyto projektory tedy promítaly statické obrazy na zavěšené bílé plátno. *Cameru obscuru* popsal již Leonardo da Vinci. Vložení skleněné čočky do prostého otvoru komory, což udělal roku 1550 Girolamo Cardano, vznikla kouzelná svítilna – *laterna magika*, což je jednoduchý promítací přístroj na diapozitivy.⁷ Její pomocí promítal například Němec Anthanasius Kircher animované kresby pro pobavení bratrů jezuitů.⁸

Díky všem těmto vynálezům mohla vzniknout kamera, kterou vytvořil neznámý technik v Edisonově firmě Vitagraf. Stalo se tak roku 1906. Tato kamera vyhovovala požadavkům pookénkového snímání obrazu. Vznik animace jako takové tedy můžeme datovat objevem tohoto snímání obrazu. S pomocí kamery firmy Vitagraf byl natočen zřejmě zcela první animovaný film *Závod dýní*. Tento film byl natočen Francouzem Emilem Courtedem, zvaným Cohl.

Prvními herci byly jen jednoduché postavy kreslené v bílé kontuře na černém pozadí, v roce 1907. O dva roky později, tedy v roce 1909, se v animovaném filmu objevuje i animace předmětů. Tato technika se poprvé objevuje ve filmu *Strašidelný hotel* Edwina S. Portera. Po

³ Futurismus. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-20]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Futurismus>

⁴ PLASS, Jiří. *Základy animace: Základní pravidla klasické a virtuální animace*. Plzeň: Fraus, 2010. ISBN 978-80-7238-884-4.

⁵ Camera obscura. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Camera_obscura

⁶ Camera lucida. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Camera_lucida

⁷ Laterna magica. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Laterna_magica

⁸ PLASS, Jiří. *Základy animace: Základní pravidla klasické a virtuální animace*. Plzeň: Fraus, 2010. ISBN 978-80-7238-884-4.

zanimování předmětů přišly na řadu také komiksově figurky, například *Dinosaurus Gertie* amerického autora Winsona Mckaye.

Prvním celovečerním animovaným filmem bylo dílo itala Quirina Cristiani, jenž dostalo název *El apastol*. Začaly vznikat také první seriály. První seriálovou animovanou postavou se stal *Klaun Coco – šotek z kalamáře*, kterého přivedla k životu dvojice Max a David Flesherovi kolem roku 1920. Po postavě *Klauna Coca* následovalo zanimování figury *Betty Boop* (1930-1937) či *Pepka námořníka* (1935-1945).

V této době začala také tvorba v produkci Walta Disneyho. Ten vytvořil svého Myšáka Mickeyho v roce 1928. Walt Disney se stal průkopníkem v inovátorství, co se animace týče. Byl nadšeným zdokonavatelem technických postupů, začal používat například rychloběžnou kameru či experimentoval se složením barev. Zavedl do grotesky stylizovaný zvuk a hudbu, ale také konvenci a předpis. Sám Disney velice přispěl k optimistické budoucnosti animovaných filmů tím, že zřídil *závodní školu práce*. Tato škola byla určena pro budoucí animátory. Do jeho produkce patří filmy jako například *Alice v zemi kreseb* (1922) či *Králík Oswald* (1925). Prvním celovečerním filmem pod Disneyho taktovkou, a to jak autorskou, tak producentskou, byl snímek *Sněhurka a sedm trpaslíků*, který byl vytvořen v roce 1937. Po jeho úspěchu následovaly další snímky, například *Pinocchio*, *Dumbo*, *Popelka*, *Alenka v říši divů* a mnoho dalších. Díky kvalitě a úspěchu byl Walt Disney čtyřiašedesátkrát nominovaný na Oscara a dvacet šest těchto nominací proměnil ve vítězství. Industrializací práce dovedl řemeslo animace k dokonalosti. A i přes to, že toto umění nevyužíval vždy vkusně, dosahoval ve většině případů obrovských komerčních úspěchů.⁹

1.2 Ruský animovaný film

V bývalém Sovětském svazu se začala animace využívat v roce 1923. Její počátky měly především agitační účely, například *dokumenty D. Vertovova*. Ale můžeme nalézt i umělecky zamýšlející počiny, jako například *Rachmaninovo preludium*. V námětech převažovala tematika národních bylin, tedy epických národních básní, které obvykle popisují hrdinské činy bohatýrů.¹⁰ Po výtvarné stránce byly filmy realizovány ve stylu folklórní kresby, která

⁹ PLASS, Jiří. *Základy animace: Základní pravidla klasické a virtuální animace*. Plzeň: Fraus, 2010. ISBN 978-80-7238-884-4.

¹⁰ Bylina (pověst). *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Bylina_\(pověst\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Bylina_(pověst))

korespondovala s tématem. Mezi autory a režiséry té doby patřili například N. Chodajetev, který natočil film *Meziplanetární revoluce* či I. I. Vano, který měl pod taktovkou film *Black and White*.¹¹

1.2.1 Sojuzmultfilm

Nejvýznamnější roli, co se animace v Rusku týče, však hraje společnost *Sojuzmultfilm*. Jak již bylo zmíněno, jedná se o dosud fungující ruská národní filmová studia. *Sojuzmultfilm* byl založen roku 1936 v Moskvě a jedná se o jednoho ze zakladatelů *Asociace animovaného filmu Ruska*. Za dobu působení těchto studií bylo vytvořeno více než dva a půl tisíce animovaných filmů, pořízených různými technikami a zabývající se různorodými tématy. Mnohé z těchto filmů patří do *Zlatého fondu* národní animované klasické tvorby. Společnost se také může pyšnit významnými mezinárodními úspěchy. Obdržela více než čtyři sta mezinárodních festivalových cen.¹²

Již v počátcích pracovali pro společnost významní umělci, například mistr ručně kreslených filmů Ivan Ivanov-Vano. V prvních letech byly tvořeny krátké filmy pro děti. Postavy v těchto filmech byly inspirované stylem Walta Disneyho, ale i přes to, že styl byl vypůjčený, začaly se zde objevovat zajímavá umělecká díla, například film Vladimira Suteeva *Proč má nosorožec kůži v záhybech*. Roku 1937 studio začalo vytvářet barevné filmy.

Studio produkovalo mnoho filmů, začalo se však uvažovat nad jejich kvalitou. Byly vysloveny pochybnosti, zda kvantita nepřevažuje právě kvalitu. Roku 1940 tedy *Sojuzmultfilm* začal organizovat několikaměsíční kurzy animátorů pro zlepšení jejich schopností.

V období války, tedy v letech 1941 až 1945 došlo k poklesu produkce. Mnoho zaměstnanců bojovalo na frontách a většina členů tvůrčích skupin přešla k natáčení propagandistických medailonků a vsuvek. Vzhledem k absenci materiálů a pracovních sil byla filmová produkce velmi pomalá a náročná. I přes to vznikl například velmi významný film této doby - *Vánoční stromeček* Petra Nosova.

¹¹ PLASS, Jiří. *Základy animace: Základní pravidla klasické a virtuální animace*. Plzeň: Fraus, 2010. ISBN 978-80-7238-884-4.

¹² BERNARD, Jan. *Národní kinematografie sovětského svazu: edice Filmový klub*. Praha: Čs. filmový ústav, 1989. ISBN 59-291-86.

Po válce, v rámci ideologického boje, přestala společnost s přímým kopírováním amerických modelů zobrazování postav. Studia začala se svérázným estetickým „vzorem“ dětského animovaného filmu. V tomto období získal *Sojuzmultfilm* své první ocenění. V roce 1947 získalo bronzovou medaili v kategorii „nejlepší animovaný film“ dílo Mstislava Pašenka *Píseň radosti*.

V padesátých letech došlo k výrazné produkci dětských filmů. I přes to se začíná stále rychleji rozvíjet satirický žánr. Lev Atamanov také realizuje první zkušenosti se snímáním reálné postavy. Ve filmu *Sněhová královna* sehrál roli Ola Fodorom Hitrukem. Mezi nejznámější celovečerní filmy této doby patří tedy sama *Sněhová královna* L. Atamanova, *Kočí dům* L. Amaury či *Petr a Červená Karkulka* sester Brumbergových.

V šedesátých letech dochází k výraznému zvyšování produkce satirických animovaných filmů. Nejdříve se tak stává na úkor produkce dětských filmů. Avšak později se společnost rozhodla pro celkové zvýšení objemu produkce. V této době dochází také ke zvyšování kreativity a experimentování. Tyto změny zcela změnilly tvář celého ateliéru.

Sedmdesátá a osmdesátá léta můžeme považovat za období největšího rozkvětu této společnosti. V těchto letech se *Sojuzmultfilm* stává největším animátorským studiem v Evropě. V sedmdesátých letech byl natočen například známý film *Ježek v mlze*. V tomto období také rostla produkce výroby seriálů, které si zamilovalo několik generací diváků. Mezi tyto seriály patří *Mauglí* R. Davydova či *Jen počkej, zajíci!* V. M. Kotěnočkina. V osmdesátých letech dochází také k různému experimentování s texturami a materiály a studio rozšiřuje své tematické hranice.

Ke konci osmdesátých let procházelo studio několika krizemi. Krize se týkaly jak zaměstnanosti, tak výroby či kreativity. Vzhledem k otřesenému výrobnímu mechanismu kvůli nedostatku pracovních sil došlo k tomu, že *Sojuzmultfilm* postupně ztratil své vedoucí postavení v Evropě. Objemy produkce klesly a řada umělců opustila studio. V roce 1989 tedy studio získalo statut pronajatého podniku a s tímto statutem fungovalo až do roku 1999.

Po rozpadu Sovětského svazu studio znovu čelilo mnoha krizím. Společnost přišla i o zázemí, tedy o budovu, ve které sídlilo. V 90. letech *Sojuzmultfilm* bojoval o svá práva a existenci. A i přes to, že v roce 1999 se studio snažilo převzít novou strukturu, roku 2001 zcela zastavilo svoji výrobu.¹³

¹³ PLASS, Jiří. *Základy animace: Základní pravidla klasické a virtuální animace*. Plzeň: Fraus, 2010. ISBN 978-80-7238-884-4.

K revitalizaci došlo až o tři roky později, tedy v roce 2004. Bylo rozhodnuto, že dojde k vytvoření filmového fondu *Sojuzmultfilmu* a tím i k obnově studií. Postupem let došlo k jejich přebudování. Začalo se také pracovat na novém celovečerním animovaném filmu Stanislava Sokolova *Gofmaniada*. Pracovalo se na něm více než deset let, premiéru měl v roce 2016. Film *Gofmaniada* je postaven na motivech tří pohádek E. T. Gofmana, německého spisovatele.

V současné době studio funguje díky autorským právům a zařazení ve „zlatém fondu“ domácí animace. Díky dotacím docházelo již od roku 2011 k jeho postupné revitalizaci. V roce 2013 *Sojuzmultfilm* zahájil výrobu nových krátkometrážních animovaných filmů pro děti. Co se týká nejbližších plánů, studio pracuje na nových televizních seriálech a také hraných filmech. Zároveň chce vytvořit profesionální animační kurzy a vzdělávací programy pro rozvoj dětí. V rámci obnovy studia byl natočen například kreslený film *Vybíravá myš*, který získal řadu ocenění, a to nejen domácích, ale i zahraničních.¹⁴

1.3 Technologie animovaného filmu

Technologie animovaných filmů se samozřejmě již od počátku neustále vyvíjela. Můžeme zde nalézt celou škálu postupů a příkladů.

Nezákladnějším typem animovaných filmů jsou *filmy kreslené*. V tomto případě výtvarník vytváří vizuální předlohu díla, avšak na výsledném záběru pracuje mnoho dalších profesí. Jsou to například animátoři, koloratéři, fázaři či malíři. Koloratéři vybarvují postavy, fázaři pracují s fóliemi a obrysy, malíři poté tvoří statické pozadí, na kterém se děj filmu odehrává. Tímto stylem byly vytvořeny proslulé animované filmy jako například *Sněhurka a sedm trpaslíků*, *Lvi král* či *Petr Pan* a mnoho dalších snímků z produkce Walta Disneyho. Tvořené tímto způsobem jsou i známé kreslené filmy a seriály zvané *anime* pocházející z Japonska. Uvedené celovečerní filmy Walta Disneyho byly natočeny v dobách, kdy ještě neexistovaly výkonné počítače. Ve své době tudíž snímky patřily mezi technicky nejnáročnější díla vůbec.¹⁵

Mezi další technologie patří například *ploškové filmy*, kdy výtvarník vytváří „do zásoby“ součástky všech postav a pohyblivých předmětů z potřebných úhlů. Například pro otočení hlavy je potřeba nakreslit devět hlaviček.

¹⁴ PLASS, Jiří. *Základy animace: Základní pravidla klasické a virtuální animace*. Plzeň: Fraus, 2010. ISBN 978-80-7238-884-4.

¹⁵ *Animovaný film* [online]. [cit. 2017-06-29]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Animovaný_film

Velice populární byly například *loutkové filmy*. Jedná se však o velice náročnou tvorbu. K loutkám se zabudovanou kovovou kostrou se musí vybudovat i scéna, která musí souhlasit v měřítku. Loutky pak ve scéně animátor postupně rozehrává. S loutkovými filmy je samozřejmě spojena technologie animace objektů.

Co se týká jiných materiálů, v animaci je využívána i *plastelína*. S její pomocí se natočilo již několik filmů, dokonce i celovečerních. Jedním z celovečerních filmů je například *Slepičí úlet*.

Mezi zajímavé technologie patří například *pixelace*. Principem tohoto principu je nafotografování lidské postavy v jednotlivých fázích pohybu po jednotlivých snímcích. Do pohybu se postava dostane pouhým optickým klamem pomocí skládání obrázků za sebe. Další zajímavou technikou je *rutoskopie*. V tomto případě kreslený film vzniká překreslením hrané předlohy.

V současnosti jsou nejvíce populární *počítačově vytvořené animované filmy*. S nepřetržitým vývojem nových technologií to není překvapením. Avšak řada filmů dodnes využívá kombinace klasické a počítačové animace. Příkladem za všechny je například americký kreslený film *Na vlásku*.

Velice oblíbená je dnes také kombinace hraných filmů s animovanými triky. Touto metodou však proslul již film *King Kong* z roku 1933. Animované triky využívají všechny animační technologie.¹⁶

¹⁶ *Animovaný film* [online]. [cit. 2017-06-29]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Animovaný_film

2 Vjačeslav Kotěnočkin

Vjačeslav Kotěnočkin, celým jménem Vjačeslav Michajlovič Kotěnočkin, byl známým ruským režisérem a malířem. Během svého života se stal národním umělcem a známým autorem téměř po celém světě. Přestože jeho režisérská kariéra je protkána mnoha díly, nejznámějším počinem je animovaný seriál *Jen počkej, zajíci*.

2.1 Život Vjačeslava Kotěnočkina

Vjačeslav Michajlovič se narodil 20. června roku 1927 v Moskvě. Jeho budoucí povolání ovlivnilo již jeho dětství, především malý, pro někoho možná i zanedbatelný moment. Lásku k umění objevil při pozorování vánočního stromku, konkrétně malovaných obrázků, které na něm byly pověšeny jako ozdoby. I přes to trvalo nějaký čas, než se k animaci a režisérství dostal. Avšak již od dětství se věnoval malbě a kresbě.

Vzhledem k situaci v Ruské federaci toužil, stejně jako jeho vrstevníci, být na frontě. Vstoupil tedy do vojenské akademie. Ani zde se nepřestal věnovat umění, kromě kresby a malby se začal učit hudebnímu umění, konkrétně hře na křídlovku. Avšak nemohl se umění věnovat tak, jak by jeho talent zasluhoval.

Válka skončila dříve, než stihl dokončit akademii. Dovolují si tvrdit, že se tak stalo pro štěstí mnoha generací dětí. Nastala však otázka, co bude dělat dál. Osudovým pro něj bylo setkání s Borisem Děžkinem, ke kterému se dostaly informace o jeho uměleckém talentu. Tento muž byl velice známým animátorem a režisérem animovaných filmů. Mezi jeho díla patří například filmy jako *Tichaja polana*, natočena roku 1946 či *Čipollino*, natočen roku 1961. Právě on ho doporučil ke studiu animace při ruském *Sojuzmultfilmu*, což byla velká pocta.,, *Sojuzmultfilm* jsou dodnes uznávaná a produktivní ruská filmová studia. Zde studium dokončil a již rok poté, roku 1948, začal pro *Sojuzmultfilm* pracovat jako animátor. Protože jeho talent byl všestranný, dopracoval se postupem let i k práci režiséra a na několika projektech se podílel i jako umělecký vedoucí či scénárista.¹⁷

Jeho život samozřejmě nenaplňovala pouze práce, ale také jeho rodina. Manželkou se mu stala baletní umělkyně Tamara Višněva. Spolu počali dvě děti, syna Alexeje a dceru Natalii.

¹⁷ Vjačeslav Kotěnočkin. *Česko - Slovenská filmová databáze* [online]. [cit. 2017-06-22]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/13384-vjaceslav-kotenockin/>

Jeho syn Alexej se také stal animátorem a režisérem. Sám se podílel například na pokračování otcova největšího úspěchu, seriálu *Jen počkej, zajíci*. Jeho vnučka, Jekatěrina Kotěnočkina je známou zpěvačkou.

Konec jeho života byl protkán zdravotními problémy. Onemocněl cukrovkou, jejíž příčinou trpěl nedostatečným prokrvením končetin a hrozila mu gangréna. Přestože v těchto případech může pomoci operativní zákrok, vzhledem ke Kotěnočkinovu pokročilému věku nepřipadal v úvahu. Byl by pro něj smrtelně nebezpečný. Jeho zdravotnímu stavu neprosperla ani mrtvice, která mu způsobila ochrnutí poloviny těla. I přes všechny tyto problémy prožíval konec svého života se stoickým klidem a nepropadal depresím. Zemřel 20. listopadu roku 2000. Pochován je na moskevském Vagaňkovském hřbitově.¹⁸

2.2 Tvorba Vjačeslava Kotěnočkina

Po ukončení studií umělecké animace, začal roku 1948 působit jako animátor v ruském *Sojuzmultfilmu*. Profesně se mu velice dařilo, a tak postupem času začal zastávat i režisérskou funkci. Jeho prvním režisérským počinem byl film *My takije mastera* v roce 1963.

Podílel se na více jak šedesáti animovaných filmech. Populárním mezi diváky se stal například díky filmu *Žabka cestovatelka*, který byl vytvořen roku 1965. Avšak žádné z jeho děl nepřekonal úspěch animovaného seriálu *Jen počkej, zajíci!*. Tento seriál Kotěnočkinovi přinesl opravdovou slávu, i přes to, že byl kolektivním dílem a původně vůbec neměl být seriálem. Dílo se dostalo do celého světa. Někde se setkalo s pozitivními ohlasy, jinde bylo odsuzováno. Nicméně na popularitě mu nebylo.

Jako animátor spolupracoval Vjačeslav Michajlovič s mnoha významnými režiséry animovaných filmů. Scénáře psal například pro Alexandra Ivanova, Michaila Cechanovského, Lva Atamanova a mnoho dalších. Právě například Michail Cechanovský byl jedním z velice významných umělců doby. Ilustroval mnoho dětských knih, spolupracoval s nakladatelstvím *Raduga* či *Lengiza* a na animovaných filmech se podílel jako animátor, ale také jako režisér.

¹⁸ Vjačeslav Kotěnočkin. *Česko - Slovenská filmová databáze* [online]. [cit. 2017-06-22]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/13384-vjaceslav-kotenockin/>

Jeho filmy opakovaně získaly ocenění na filmových festivalech. Společně s dalšími tvůrci stál u zrodu „kresleného zvuku“, syntetizujícího hudbu graficky do filmu.¹⁹

Vedle animátorské a režisérské role zastával v několika projektech i funkci scénáristy. Konkrétně například ve filmech *Na lesní cestě* (1975) a *Stará deska* (1982). I přes to, že jeho profesní život provázela především animovaná kinematografie, jedenkrát si vyzkoušel i hereckou roli, a to ve filmu *Není návratu* (1973).

2.2.1 Režijní filmografie Vjačeslava Kotěnočkina:

A. Filmy:

- *Putěšestvije v aprel* (1962), *My takije mastera* (1963), *Sledy na asfalte* (1964), *Žabka cestovatelka* (1965), *Proroci a ponaučení* (1967), *Meža* (1967), *Falšivaja nota* (1969), *Pěšňa o junom barabanščike* (1972), *Na lesnoj trope* (1975), *Kto polučit priz* (1979), *On popalsja!* (1981), *Staraja plastinka* (1982), *Popalsja, kotoryj kutalsja!* (1983), *Koťonok s ulicy Lizjukova* (1988)

B. TV seriály:

- *Jen počkej, zajíci!* (1969-1993)²⁰

2.2.2 Animátorská filmografie Vjačeslava Kotěnočkina:

- *Lev a zajíc* (1949), *Polkan i šavka* (1949), *Cizí hlas* (1949), *Kouzelný poklad* (1950), *Dědeček a vnouček* (1950), *Pořízek* (1950), *Oleg a vlk* (1950), *Vysoká hůrka* (1951), *Lesní putování* (1951), *Pochop a dodržuj pravidla protipožární bezpečnosti* (1951), *Alenky kvítek* (1952), *Kaštanka* (1952), *Sněhurka* (1952), *Bratři Lju* (1953), *Vrána a liška, kukačka a kohout* (1953), *Zlatá antilopa* (1954), *Kozel-muzikant* (1954), *Nebezpečný žert* (1954), *Oranžové hrdlo* (1954), *Strelja uletajet v skazku* (1954),

¹⁹ Michail Cechanovskij. *Česko - Slovenská filmová databáze* [online]. [cit. 2017-06-22]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/22764-michail-cechanovskij/>

²⁰ Vjačeslav Kotěnočkin. *Česko - Slovenská filmová databáze* [online]. [cit. 2017-06-22]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/13384-vjaceslav-kotenockin/>

Neobyklý zápas (1955), *Ořechový proutek* (1955), *Pes a kočka* (1955), *Chrabrý zajíc* (1955), *Co je tohle za ptáka?* (1955), *Lodka* (1956), *Malinký Šero* (1956), *Milion v měšci* (1956), *Stáří známí* (1956), *Šakal a velbloud* (1956), *V nějakém carství* (1957), *Vlk a sedm kůzlátek* (1957), *Znamé obrázky* (1957), *Pozdrav přátelům* (1957), *Chrabrý koloušek* (1957), *Kouzelnice* (1957), *Gribok – teremok* (1958), *Kočičí dům* (1958), *Liška a vlk* (1958), *První housle* (1958), *Pohádka o Malčiše Kibalčiše* (1958), *Sportlandia* (1958), *Tajemství dalekého ostrova* (1958), *Jantarový zámek* (1959), *Tři drvoštěpové* (1959), *Přímo ve tři patnáct* (1959), *Únosce krásy* (1959), *Narozeniny* (1959), *Liška, bobr a další* (1960), *Nepijící vrabci – pohádka pro dospělé* (1960), *Světluška č. 1 - veselé obrázky* (1960), *Stařík překračující pole* (1960), *Nakreslil jsem človíčka* (1960), *Drahá mince* (1961), *Vážka a mravenec* (1961), *Sauna* (1962), *Divoké labutě* (1962), *Víla Zuběnka* (1962), *Sledy na asfaltě* (1964), *Na čas na shledanou* (1965), *Ivan Ivanovič onemocněl* (1966), *Maugli* (1968), *Dobrodružství kouzelného globusu nebo triky čarodějnice* (1991)²¹

²¹ Котёночкин, Вячеслав Михайлович. *Википедия* [online]. [cit. 2017-06-22]. Dostupné z: http://ru.wikipedia.org/wiki/Котёночкин,_Вячеслав_Михайлович

3 Jen počkej, zajíci!

Jen počkej, zajíci! se řadí mezi kultovní seriály. Původně se však vůbec nemělo jednat o seriál, ale pouze o jeden krátký animovaný film. Nadšení z tohoto snímku však bylo tak velké, že tvůrci byli nuceni pokračovat v jeho tvorbě.

Hlavním tématem seriálu je spor mezi zajícem a vlkem. Jedná se o obecně známý rozpor mezi dobrem a zlem, i přes to, že v tomto případě je v některých případech pozitivní role zpochybnitelná. Ve všech dílech seriálu se vlk snaží ulovit zajíce, aby ho mohl sníst. Zajíc se však svému nemilému osudu vždy určitým způsobem vyhne. Buďto se tomu tak stane vlastní vychytralostí či šťastným zásahem ruky osudu. I přes to se vlk nevzdává a jejich dobrodružství pokračuje.

Název seriálu je naprosto logicky odvoditelný. Každá vlkova snaha o sněžení zajíce je neúspěšná. Zraněný či jinak postižený zůstane vždy vlk. A proto na konci každého dílu křičí „*Jen počkej, zajíci!*“, jako výstrahu pro svou budoucí kořist, protože jeho snažení tímto určitě nekončí.

Mnoho režisérů odmítlo pracovat na tomto animovaném filmu. Avšak sám Vjačeslav Kotěnočkin řekl: „*Na tomhle něco je!*“, a začal pracovat na projektu.²²

Obrázek č.1 – logo seriálu zobrazené v devátém díle²³

²² Ну, погоди!. *Википедия* [online]. [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: https://ru.wikipedia.org/wiki/Ну,_погоди!

3.1 Struktura dílů

Každý díl tohoto seriálu je natočen v délce přibližně deseti minut. Začíná zobrazením loga *Sojuzmultfilm*, po kterém následuje buďto krátká scénka, končící fází „*Jen počkej, zajíci*“ či se rovnou zobrazí název a číslo dílu. Zajímavostí je, že původní díly seriálu byly jen číslované, tudíž v jednotlivých distribucích v zahraničí se mohou názvy lišit. Titulky vždy probíhají bez nadbytečné animace, jedná se pouze o text. Po titulcích přichází již samotný děj seriálu. Každá epizoda po skončení příběhu vždy končí jednou jedinou replikou, kterou není žádná jiná věta, než „*Jen počkej, zajíci!*“. V konci dílu již nenalezneme titulky, ale pouhý snímek s nápisem *Конец*.

Obrázek č.2 – zobrazení snímku *Конец* na konci dílu²⁴

3.2 Chronologie dílů

Dříve, než vznikl seriál, spatřil světlo světa první film *Jen počkej, zajíci!* autora Genadina Sokolskovo v roce 1969. Tento film byl pomocným tematickým prototypem seriálů, které se začaly vytvářet ve stejném roce. Toto dílo tedy můžeme považovat za jakýsi „nultý“ díl seriálu.

Tvorbu dílů můžeme rozdělit na čtyři etapy. Tyto etapy můžeme chronologizovat pomocí očíslování jednotlivých dílů.

²³ <http://multiki.arjlover.net/ap/nu.pogodi.09.avi/nu.pogodi.09.avi.image1.jpg>

²⁴ <https://www.newkalinograd.ru/news/evening/1687008-absurd-krepchaet.html>

V první etapě byly vytvořeny díly s čísly jedna až šestnáct. Natáčení probíhalo od roku 1968 do roku 1986, pod záštitou filmového studia *Sojuzmultfilm*. Režisérem těchto děl byl sám Vjačeslav Kotěnočkin. Scénáře k nim napsala trojice umělců – Felix Kamov, Alexandr Kurljandskij a Arkadij Chajt. Ozvučení vlka měl na starosti Anatolij Papanov a ozvučení zajíce Klara Rumjanova. Zajímavostí je, že Vjačeslav Kotěnočkin chtěl, aby vlka namluvil Vladimír Vysockij, dokonce probíhaly i zkoušky s jeho hlasem. Bohužel, Vysockij byl v té době zakázaným umělcem, proto byl k nahrání hlasu vlka přizván Anatolij Papanov. Nicméně, v prvním díle seriálu, ve scéně, kdy se vlk snaží vyšplhat po laně na balkon zajícova bytu, je jako hudba v pozadí slyšet melodie Vysockého *Písně o přáteli* z filmu *Vertikal*. Co se týká slavných osobností, díly s čísly čtrnáct a patnáct jsou spojeny s populární ruskou zpěvačkou Allou Pugačovou. Ve čtrnáctém dílu zazní na začátku část její písně *Milion růží*, a v díle číslo patnáct se objevuje dokonce samotná Pugačova, jakožto zpívající liška.

S druhou etapou seriálu je spojena nepříjemná událost. Hlas vlka, Anatolij Papanov, v roce 1987 zemřel. I přes tuto komplikaci, se tvůrci seriálu rozhodli s tvorbou pokračovat. Ve studiu byly nalezeny fragmenty nahrávek Papanovova hlasu z předchozích děl, ale také nahrávky, na kterých vyprávěl anekdoty a příběhy ostatním hercům během přestávek. Díky těmto materiálům byly natočeny další dva díly, tedy díl s číslem sedmnáct a osmnáct. Tyto díly režíroval Vladimir Tarasov. Vjačeslav Kotěnočkin zde figuroval jako umělecký režisér a tvůrce. Oba tyto díly byly vysílány roku 1993 a 1994 na prvním kanále televizní stanice *Ostankino*.²⁵

Mimo originální sérii byla vytvořena také trojice krátkých televizních filmů v produkci uměleckého sdružení *Ekran*, které se staly třetí etapou známého seriálu. Hlasem vlka již samozřejmě nebyl zesnulý A. Papanov, ale V. Ferapontov, ruský divadelní i filmový herec a známý dabér. Vjačeslav Kotěnočkin neměl s těmito epizodami nic společného a sám se o nich ve svých pamětech zmiňuje jako o ubohých a hloupých.

Poslední etapy tvorby seriálu *Jen počkej, zajíci!* se ujal syn Vjačeslava Kotěnočkina, Aleksej Kotěnočkin. Jedná se o epizody s čísly devatenáct a dvacet. Vlka v tomto případě ozvučil Igor Christenko a zajíce Olga Zvjereva. Sám režisér tehdy prohlásil, že cílem není napodobit původní hlasy A. Papanova a K. Rymjanovoj, ale že je důležité, aby se noví herci snažili být co nejvíce autentičtí v rámci svojí postavy. Premiéra devatenáctého dílu proběhla

²⁵ Ну, погоди!. *Википедия* [online]. [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: https://ru.wikipedia.org/wiki/Ну,_погоди!

v roce 2005. Ve stejném roce také proběhl karnevalový průvod na počest znovuoživení seriálu.

Existuje však ještě jeden díl, díl číslo dvacet jedna, který ale nikdy nebyl publikován v televizním vysílání. Na internetové platformě YouTube.com zveřejnil v roce 2012 oficiální kanál seriálu *Nu, pagadi!* jakýsi neoficiální díl tohoto seriálu s názvem *Novoroční díl*.²⁶

3.2.1 Seznam epizod

1. "Na pláži", 14.6.1969
2. "V lunaparku", 18.7.1970
3. "Na silnici", 29.5.1971
4. "Na stadionu", 26.6.1971
5. "Ve městě", 23.9.1972
6. "Na venkově", 21.4.1973
7. "Na moři", 12.5.1973
8. "Na Silvestra", 5.1.1974
9. "V televizi", 4.9.1976
10. "Na stavbě", 9.10.1976
11. "V cirkuse", 30.7.1977
12. "V muzeu", 8.4.1978
13. "Olympijské naděje", 17.5.1980
14. "Elektronický zajíc", 2.6.1984
15. "Zaječí chór", 22.6.1985
16. "Pohádková ztráta paměti", 27.9.1986
17. "Jubileum vlka", 24.6.1993
18. "V supermarketu", 25.6.1993
19. "V lázních", 22.12.2005
20. "Na chatě", 7.10.2006²⁷

²⁶ Ну, погоди!. *Википедия* [online]. [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: https://ru.wikipedia.org/wiki/Ну,_погоди!

²⁷ Jen počkej, zajíci!. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jen_počkej_zajíci!

3.3 Hudební doprovod

Jak už bylo zmíněno, například v prvním díle se vyskytuje melodie Vladimira Vysockého. Titulní píseň *Nu, pagadi!* se v originále nazývá *Vodní lyže*. Jejím autorem je maďarský skladatel Tamás Deák. Hlasy této skladbě propůjčili členové pěveckého souboru *Harmonie* a hudbu nahrál taneční orchestr maďarského rozhlasu - *Magyar Rádió Tánczenekara*.

Anatolij Papanov a Klara Rumjanova, tedy hlasy vlka a zajíce, v jednom z rozhovorů pro časopis *Krugozor* prozradili, že by si přáli, aby jejich postavy v seriálu zpívaly. Vlk i zajíc si v jedné epizodě skutečně zazpívají, jedná se o epizodu číslo osm. Dochovala se také videonahrávka, kde A. Papanov a K. Rumjanova zpívají píseň právě k tomuto dílu.²⁸

3.4 Hlavní postavy

Hlavními postavami seriálu jsou vlk a zajíc. Klasické rozdělení postav na dobro a zlo, kdy dobro v tomto případě zastává postava zajíce a zlo postava vlka. Toto rozdělení hlavních postav je známé již od počátku filmové tvorby či se vyskytuje i v prvních literárních dílech. Je už jen na divákovi, jak tyto postavy pojme a ke které bude pociťovat větší sympatie.

K výraznějšímu rozpoznání charakterových vlastností přispívá jak chování postav, tak i jejich vnější vzezření. Vlk je od začátku vyobrazen jako negativní postava. Postavu má hubenou, avšak vyčnívá mu vypouklé břicho. Má velikou tlamu, v ní obrovské zuby, vlasy má rozčuchané. Chodí shrbený a ve vytahaném oblečení, konkrétně ve zvonových kalhotách a rozhalené košili. Jediným komickým prvkem, co se jeho oděvu týče, jsou květované trenýrky schované pod kalhotami. Jeho kostým často doplňuje čepice – kšiltovka. Takto je postava vlka zobrazována nejčastěji, avšak obléká se také podle témat jednotlivých dílů. Můžeme ho vidět například jako sportovce, plavce, motorkáře a podobně.

Postava zajíce je oproti vlkovi menší velikosti, už to evokuje hlavní kontrast. Jeho vzhledu dominují velké modré oči s dlouhými řasami a dlouhé uši. Oproti vlkovi ale nemění oblečení. Vždy má světle zelené tričko a krátké tmavě zelené kalhoty, obojí s bílým lemováním. Efekt bílé barvy je zobrazen i na jeho ocásku a tlapkách.

Co se chování týče, zajíc je vyobrazen jako spořádaný občan, který se věnuje mnoha volnočasovým aktivitám. Rád sportuje, pořádá kulturní programy, vystupuje v televizi, chodí

²⁸ Ну, погоди!. *Википедия* [online]. [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: https://ru.wikipedia.org/wiki/Ну,_погоди!

na výstavě. Jak už zvolený druh samotného zvířete evokuje, miluje mrkev. Mísí se v něm pocity strachu, ale i soucitu. Vlka se samozřejmě bojí, avšak když jde vlkovi o život, soucítí s ním a snaží se mu pomoci. Pokud se cítí v bezpečí, dokáže se mu ale dokonce i vysmívat. Vlkovo jednání koresponduje s touhou sníst zajíce. Veškeré jeho snahy směřují ke splnění tohoto cíle. Je narcistický, neohrabaný a bezohledný. Žije zároveň nezdravým životem, je vášnivým kuřákem a pije. Posedlost zajícem je kontrastem jeho lhostejnosti ke všem ostatním zvířatům.²⁹

Své chování postavy podtrhují svými pohyby a řečí těla. Vlk chodí ledabylou, dalo by se říci rozevlátou chůzí, je shrbený a máchá kolem sebe rukama. Rukama se rozmachuje nad hlavu, a to hlavě, když se rozčiluje. Často také otevírá tlamu a ukazuje tak své velké zuby. Zajíc na druhou stranu poskakuje a ve většině situací se usmívá. Jeho mimika je milá a roztomilá, to evokují především jeho velké modré oči. Všechny tyto pohyby, gesta a mimické grimasy korespondují s charakterem postav.³⁰

Zajímavé je zamyšlení se nad genderovou otázkou postav. Postava zajíce totiž není nijak striktně vyhraněná. Kdežto postava vlka je jasně daná jako muž, chuligán. I tak můžeme považovat zajíce spíše za ženskou postavu. Je dabován ženským hlasem, vlk mu nosí květiny nebo spolu tančí. Jako mužské a ženské je rozdělené i chování těchto dvou postav. Vlk je zlý, drsný a silný, kdežto zajíc je považován za oběť, za slabý článek a jeho chování je v mnoha případech vypočítavé. Zároveň je ale zajíc klidný a užívá si života.³¹

²⁹ GREGOR, Jan. *Stereotypy zobrazování aktérů a protiaktérů v seriálu Toma Jerry ve srovnání se seriálem Jen počkej, zajíci!*. 2003.

³⁰ HEILMAN, Christa M. *Řeč těla – gesta, mimika, emoce*. Grada Publishing 2013. 144 s. ISBN 978-80-247-4394-3.

³¹ Пол зайца в "ну, погоди!". *Livejournal* [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: <http://useless-faq.livejournal.com/10151418.html>

Obrázek č.3 – hlavní postavy seriálu *Jen počkej, zajíci!*³²

3.5 Vedlejší postavy

Vedlejšími postavami jsou policisté a hroch. Policisté, jako představitelé reprezentativní složky spravedlnosti, jsou zobrazeni jako medvědi. Jsou velicí, ale zároveň působí svým způsobem dobrácky. Zvířata k nim chovají úctu a respekt, jejich přítomnost ovlivňuje i chování samotného vlka. Toto jeho chování však můžeme považovat za mírně přehrávané. Medvědi se pohybují po městě pomocí motorky a hlídají dodržování zákonů. Postava hrocha, jak už samotný druh zvířete napovídá, je velká a silná. Vyznačuje se flegmatickým vystupováním a tudíž i pomalými, vleklými pohyby. Důležitý je však jeho výraz v obličejí, kterým si dokáže zasloužit respekt. V seriálu ho můžeme vidět hned v několika různých rolích. Vystupuje například jako mistr na stavbě, vrátný či obyčejný občan. Zastává vždy funkci záchránce zajíce. I přes to, že tomu tak není prvoplánově dáno.³³

³² http://kids.atmoshop.com.ua/2751-thickbox_default/puzzle.jpg

³³ GREGOR, Jan. *Stereotypy zobrazování aktérů a protiaktérů v seriálu Toma Jerry ve srovnání se seriálem Jen počkej, zajíci!*. 2003.

V seriálu vystupují i další zvířata. Například kocour v roli kouzelníka, bobři, kteří jsou plavčíky z povolání či mrož, který je kapitánem lodi. Tato ostatní zvířata se však v průběhu jednotlivých epizod neustále mění a nevykazují žádné zásadní charakterové vlastnosti.

Obrázek č.4 – postava hrocha v díle s názvem Na stavbě³⁴

3.6 Narativní struktura seriálu

Narativní strukturu seriálu můžeme chápat jako strukturu filmového vyprávění. Analýza narativů se řadí mezi jednu z nejdůležitějších metod v sociálních výzkumech. Slouží zejména pro lepší pochopení a srozumitelnost dění a jevů v sociálních vědách. Díky analýze narativů dochází k odhalování sociálního světa, jak jeho vznik, tak i instituce a procesy, které v něm probíhají.

Samotná narativní analýza seriálu nám tedy slouží jako pochopení děje a celého vyznění příběhu. K tomu nám poslouží několik faktorů. Můžeme použít samotný příběh, jednotlivé gagy, které můžeme chápat jako situaci, která končí pointou, nebo hlášky postav, i přes to, že mnoho nemluví.³⁵

³⁴ http://www.pohadkar.cz/public/media/Jen_pokej_zajici/obrazky/obrazky-jen-pockej-zajici-2.jpg

³⁵ STUDNEVA, Anna Ivanovna, Lingvističeskij analiz chudožestvennogo teksta : Učebnoe posobije / Anna Ivanovna. Volgograd. Volgogradskij ped. institut, 1983, 88 s.

Co se týká příběhu, ten vždy obsahuje několik gagů. Zakončení gagu, tedy pointa, určitým způsobem ukončí celkovou situaci, která v dílu probíhá. V *Jen počkej, zajíci!* je vyznění gagů stálé. Divák ví, jak dopadne, čeká však na to, jakým způsobem to bude tentokrát. Víme, že vlk prohraje, mění se pouze způsoby a prostředí, kde se tomu tak stane.

V seriálu *Jen počkej, zajíci!* můžeme nalézt dvě základní dvojice rolí, které stojí proti sobě. Tou první je aktér a protiaktér. Další je poté silný jedinec, tedy autorita a druhým článkem dvojice je slabší jedinec. Jako aktér v seriálu vystupuje vlk, jako protiaktér zajíc. Autoritou jsou zde policisté či hroch ve svých jednotlivých pozicích, například jako hlídač v muzeu a jako slabší jedince zde máme ostatní menší zvířátka. Jednotlivé typy postav se v rámci gagů dostávají do různých interakcí.³⁶

3.6.1 Analýza interakcí

V průběhu dílů můžeme postřehnout čtyři typy interakcí:

1. *Aktér se pokouší polapit protiaktéra*

Tedy vlk se snaží chytit zajíce. Tato situace je hlavním tématem každého dílu. Můžeme ji tedy považovat za základní interakci celého seriálu. Pokaždé se vlk snaží zajíce polapit, avšak nikdy se mu to vzhledem ke všem okolnostem nepodaří.

2. *Aktér s protiaktérem spolupracuje*

V tomto případě vlk se zajícem společně zachraňují určitou situaci, kooperují spolu. Jako příklad nám může sloužit pouze jediná scéna z dílu číslo sedm *Na moři*. V lodi je díra a zajícovi se nedaří jí ucpat, pomůže tedy vlk.

3. *Protiaktér soucítí s aktérem*

I přes to, že jsou tyto dvě postavy protivníky, dochází i k soucitu. Pokud jde vlkovi o život nebo je zraněný, zajíc se mu snaží pomoci.

4. *Protiaktér trestá aktéra*

Zajíc není příliš aktivní postavou, co se obrany sebe sama týče, avšak i některým takovým situacím dochází. Například hned v prvním dílu *Na pláži* přestřihne lano, po kterém se vlk snaží vyšplhat za ním na balkon.

5. *Aktér v interakci se slabším jedincem*

V tomto případě se jedná především o vlkovo pohrdání ostatními zvířátky.

³⁶ GREGOR, Jan. *Stereotypy zobrazování aktérů a protiaktérů v seriálu Toma Jerry ve srovnání se seriálem Jen počkej, zajíci!*. 2003.

6. *Aktér a protiaktér v interakci s autoritou*

Jak již bylo zmíněno, jako autoritu v Jen počkej, zajíci! chápeme policisty nebo postavu hrocha. V tomto případě tedy může dojít především ke dvěma situacím. Tou první je, když autorita, tedy hroch, chrání zajíce před vlkem. Tou druhou je poté situace, kdy hroch vlka trestá za jeho špatné chování.³⁷

Všechny tyto interakce se v jednotlivých dílech mísí a tvoří tak ucelený příběh. Jak jsem již zmiňovala, základní je zde honba aktéra za protiaktérem. Ostatní interakce však dodávají příběhu poutavost a dynamiku.

3.7 Srovnání starých a nových dílů

Nejzásadnějším rozdílem mezi starými i novými díly je samozřejmě technické zpracování. Nové díly, tedy díly s čísly 19 a 20, byly natočeny až deset let po odvysílání posledního dílu původní série, až po smrti Vjačeslava Kotěnočkina. Vzhledem k vývoji technologií je zpracování nových dílů jasnější a barevnější.

Rozdílná je i struktura jednotlivých dílů. Obě verze mají své dvě části, avšak ve starých nastupují titulky již při konci první části a celý příběh ve druhé části končí jednoduchým zobrazením nápisu *Конец*. V nových verzích jsou titulky již standardně na konci, po skončení celého příběhu. Doprovází je jiná hudba a jsou obohaceny o záběry z tvoření daných animací. Zároveň je v nich vždy zmíněno poděkování Vjačeslavu Kotěnočkinovi za původní tvorbu.

Výrazná změna v nových dílech proběhla také díky vývoji společnosti. Vzhledem ke snaze o větší atraktivnost se zde vyskytují odkazy na populární témata z oblasti kinematografie či například tištěných periodik. Ve dvacátém díle si vlk v první části příběhu při šplhání po stěně budovy představuje, že je populární postavou *Spidermana*. A v druhé části můžeme ve vlkovo chatce vidět například parodii na plakát z populárního časopisu *Playboy*. Těmito odkazy je snadné původní seriál přizpůsobit dnešním generacím a více ho tím zpopularizovat.

³⁷ GREGOR, Jan. *Stereotypy zobrazování aktérů a protiaktérů v seriálu Toma Jerry ve srovnání se seriálem Jen počkej, zajíci!*. 2003.

Obrázek č.5 – představa vlka, že je známou postavou Spidermana³⁸

Nejsou zde však jen rozdílné momenty. V nových dílech je jasný odkaz k těm původním. V díle *Na chatě*, konkrétně v jeho první části, se opakuje scéna z první části prvního dílu *Na pláži*. Jedná se o scénu s balkonem. Vlk prochází na ulici kolem domu, uslyší hudbu, podívá se vzhůru a na jednom z balkonů spatří zajíce, který zalívá květiny. A jelikož touží zajíce chytit, snaží se k němu všelijakými způsoby dostat. Scéna z konce tohoto dílu, kdy má vlk na hlavě košík je zase půjčená z dílu číslo patnáct *Zajetí chór*.

3.8 Kritika seriálu

Seriál *Jen počkej, zajíci!* byl samozřejmě objektem kritiky a cenzury. Kritizován byl jak samotný seriál, tak i Vjačeslav Kotěnočkin. Jak již bylo zmíněno, Kotěnočkin chtěl, aby vlkovi propůjčil hlas známý písničkář a rebel Vladimir Vysockij. To se však nelíbilo vedení státu, a tak autor „propašoval“ do prvního dílu pouze melodii jedné z jeho písní.³⁹

Dalším kritizovaným aspektem bylo chování postav. To bylo považováno za příliš zlé, bezohledné, a tím velice nevychovné. Bylo požadováno, aby se charaktery postav a jejich chování změnilo. Tím by se však změnilo celé vyznění seriálu. Kotěnočkin, kvůli těmto

³⁸ https://i.ytimg.com/vi/C_4lu_tLKog/hqdefault.jpg

³⁹ Seriál *Jen počkej, zajíci!* přežil veškeré historické změny a stále se těší popularitě. *Česká televize* [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1428277-serial-jen-pockej-zajici-prezil-veskere-historicke-zmeny-a-stale-se-tes-i-popularite>

kritikám a požadavkům na změny, chtěl několikrát tvorbu seriálu ukončit. Díky popularitě a naléhání diváků však pokračoval.

Co se týká nevychoveného jednání postav, existuje mnoho názorů. Například psychiatřka Anna Portnovová ale v rozhovoru pro agenturu *Interfax* řekla: *"Nelze zakazovat pohádky a kreslené seriály se zápornými hrdiny. Na Jen počkej, zajíci! jsem vyrostla a nechápu, kvůli čemu by měl být pro děti závadný. Vlk je antihrdina - nikdo se s ním neztotožňuje, je příkladem špatného chování a děti tomu rozumí."*⁴⁰ Až na malou výjimku s jejích názorem souhlasím. Tou výjimkou je tvrzení, že děti rozumí tomu, že se jedná pouze o chování aktérů pohádky a není normální chovat se tak v běžném životě. Tohle je, dle mého názoru, úkolem rodičů, aby dětem vše vysvětlily. Samy na to v raném věku nepřijdou. Není však nutné rušit kvůli tomu dětské seriály a pohádky.

V neposlední řadě bylo kritizováno jednání vlka, konkrétně jeho obliba nikotinu a občasné požívání alkoholu. Tohle osobně také považuji za nevychovené, avšak k seriálu to patřilo a nijak mi to při jeho sledování neiritovalo. V Rusku však začal platit přísný protikuřácký zákon, a tak bylo seriálovému vlkovi kouření doslova zakázáno. V nových dílech se tak cigaretu do seriálu Kotěnočkinův syn ani nepokusil „propašovat“. Místo ní má v tlamě žvýkačku či lízátko. Ze starých dílů byly scény, kde vlk kouří vymazány, a tak je ani v reprízované podobě v ruském vysílání divák neuvidí.⁴¹

3.9 Tematické adaptace

Vzhledem k populárnosti seriálu je jeho téma velice oblíbeným motivem, který se využívá i současné době. Díky populárnosti postav stále vznikají plyšové postavičky, pohlednice, tapety a spořiče obrazovek počítačů či mobilních zařízení a mnoho dalších reklamních předmětů.

Seriál se u nás v České republice dočkal také divadelního zpracování. Výpravná divadelní pohádka je hrána například v *Městském divadle* v Jablonci nad Nisou nebo v brněnském divadle *Polárka*.

⁴⁰ Jen počkej, vlku! Na obrazovce si už asi nezapálíš. *Novinky.cz* [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/kultura/277368-jen-pockej-vlku-na-obrazovce-si-uz-asi-nezapalis.html>

⁴¹ Vlk nesmí kouřit, ale možná dostane třetí rozměr, naznačil Kotěnočkin. *ĎDNES.cz* [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/kotenockin-ve-zline-04h-/vytvarne-umeni.aspx?c=A140604_103750_vytvarne-umeni_ts

V poslední době byla nejpoblárnější adaptací lední revue s tématem *Jen počkej, zajíci!*. Námět k této lední show napsal sám Kotěnočkin mladší. S tímto projektem ho oslovili producenti konkrétně z České republiky. Představení se objevilo v několika českých městech a bylo protkáno populárními českými písněmi, například od Karla Gotta či skupiny Kabát.⁴²

Nejlegendárnějším zpracováním tématu seriálu bylo vytvoření digitální hry *Hy, nozodu!*. Jednalo se o obdélníkovou herní konzoli. Ve hře jste zastupovali roli vlka, který chytá vejce, které snáší vejce z různých stran a žádné vejce vám nesmí upadnout.⁴³

Obrázek č.6 – fotografie z ledového revue *Jen počkej, zajíci!*⁴⁴

⁴² Vlk nesmí kouřit, ale možná dostane třetí rozměr, naznačil Kotěnočkin. *ĪDNES.cz* [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/kotenockin-ve-zline-04h-/vytvarne-umeni.aspx?c=A140604_103750_vytvarne-umeni_ts

⁴³ Retro digi hry! Vzpomínáte na Jen počkej, zajíci? *EURO* [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: <http://www.euro.cz/light/retro-digi-hry-vzpominate-na-jen-pockej-zajici-1298336>

⁴⁴ <http://www.kulturniportal.cz/fotky/1145/2.jpg>

4 Srovnání seriálu *Jen počkej, zajíci!* se seriálem *Tom a Jerry*

Seriál *Tom a Jerry* je principiálně založen na stejném základu, jako právě *Jen počkej, zajíci!*. Hlavním tématem je zde rozpor mezi dobrem a zlem a samotné boje mezi nimi. Každou tuto „vlastnost“ zastupuje charakterově jedna postava. V obou seriálech fungují jako hlavní postavy kreslené zvířata. Díky těmto podobnostem je velice příhodné porovnávat právě tyto dvě díla animované tvorby. Oba seriály se také staly kultovními a známými po celém světě.

Samotná série *Tom a Jerry* je, co se týká vytvoření, dílem starším. Můžou tedy nastat spekulace, zda V. Kotěnočkin při tvorbě *Jen počkej, zajíci!* nekopíroval a provedl pouze malé úpravy. Myslím si, že tyto pochybnosti nikdo nemůže nikdy se stoprocentní jistotou vyvrátit, avšak sám V. Kotěnočkin toto nařknutí v několika rozhovorech popřel a oponoval tím, že se pouze inspiroval.

4.1 Srovnání hlavních postav

Jak už bylo zmíněno, hlavními postavami obou seriálů jsou zvířata. V každé sérii jsou však jiná. U *Jen počkej, zajíci!*, jak už název sám mírně napovídá, je hlavním aktérem zajíc a také vlk. V seriálu *Tom a Jerry* jsou hlavními charaktery myš a kocour. V oboru případech jsou zvířata polidštěná, chodí po dvou a zajíc a vlkem dokonce občas mluví.

Co se týká vzhledu, jsou kladné postavy v obou případech zobrazovány jako ty menší. I přes to, že se jedná o jiný druh zvířete, jsou si i jinak vzhledově podobná. Zajíc i myšák mají například velké uši. U záporných postav je tomu podobně. Jak vlk, tak kocour, jsou velcí, tmavě zbarvení a dalo by se říci ledabyle rozcuchaní.

Charakterově jsou na tom postavy podobně jako vzhledově. Každá s postav zastává buďto roli dobra či zla. I když občas je zajímavé se zamyslet, zda i kladné postavy v zápalu boje neinklinují mírně k temnější straně. V těchto momentech může dojít k rozepři, koho považovat za zloducha a koho nikoli. Postavy myši a zajíce jsou velice chytré, někdy až vychytralé, proto se dá v některých případech polemizovat nad jejich zařazením k dobru. Kocour a vlk jsou poté zobrazováni jako ti méně chytrí, za to s vědomím jasného cíle, chytit protivníka, což se jim nedaří.

Velkým rozdílem u těchto dvou seriálů je to, že v několika případech u *Toma a Jerryho* spolu oba aktéři vystupují jako kamarádi. A místo toho, aby bojovali proti sobě, bojují proti společnému nepříteli, kterým jim zabraňuje například v klidném odpočinku na pláži. Dalším rozdílem mezi těmito dvěma dvojicemi je pojmenování. Na rozdíl od vlka a zajíce, kocour s myšákem mají jména, Tom a Jerry.

Obrázek č.7 – hlavní postavy seriálu *Jen počkej, zajíci!*⁴⁵

Obrázek č. 8 – hlavní postav seriálu *Tom a Jerry*⁴⁶

⁴⁵ <http://files.viaweb.cz/image/46/2012/tv-tipy/kreslene-filmy/zajic.jpg>

⁴⁶ <https://movies.friday.ru/bin/Show/HeaderImage/swcg6dvuuce3.jpeg>

4.2 Srovnání vedlejších postav

Na rozdíl od vedlejších postav hrocha a medvědů v *Jen počkej, zajíci!*, jsou jimi v seriálu *Tom a Jerry* pes a majitelka kocoura, zvaná *Mama two Shoes*. Pes, který se jmenuje *Spike* v dílech figuruje jako ochránce myšáka, stejně jako hroch zajíce. Zajímavostí je, že majitelka kocoura je více méně jedinou zobrazenou osobou v obou případech, ale není jí nikdy vidět do obličeje. Jsou jí vidět pouze nohy.

4.3 Srovnání zobrazení podobného tématu

Ke srovnání jsem si vybrala z každého seriálu jeden díl. Oba nesou název *Na stavbě*.

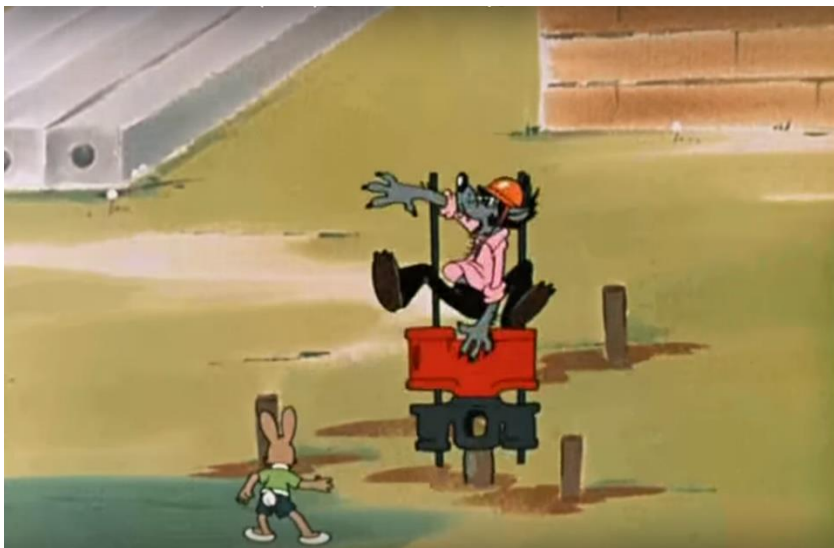
4.3.1 Popis děje

Jen počkej, zajíci!

Díl obsahuje dvě části. Obsahuje tedy dva příběhy, kdy oba se odehrávají na staveništi, jak už název napovídá. V první části zajíc sleduje, jak buldozér demoluje domy. V dálky však slyší hudbu a vydá se za ní. Hudba je však jen dalším z mnoha vlkových triků. Ihned poté, co se zajíc přiblíží k oknu, ke kterému přistavil gramofon, lapí zajíce do svých spár. Ten se mu snaží utéct. Ze začátku se mu to nedaří, avšak zachrání ho právě buldozer, který ho v začátku dílu tak fascinoval. Rozbije stěnu a zajíc může uprchnout. Je tedy v bezpečí. Vlk zůstane zavalený sutí a bez kořisti.

Ve druhé části zajíce fascinuje hydraulický stroj, který je na staveništi, a tak ho pozoruje. Vlk, který na stavbě pravděpodobně pracuje, se hned po prvním zahlédnutí snaží zajíce polapit. Prvotní snahy mu maří hroch, který je stavby vedoucí. Přidává mu práci, a tak polapení zajíce není vůbec jednoduché. Vlk se chová pod konstrukci vany, plazí se potrubím nebo visí na jeřábu. Nejblíže se k zajíci dostane, když upadne na již zmiňovaný hydraulický stoj, avšak zajíc hned po tom, co se mu vysměje, protože se z něj nemůže, uteče. Pronásledováním se vlk zajíce snaží chytit. Probíhá celé staveniště, překonává různé překážky. Ublíží ale hlavně sám sobě a zajíc zůstává v bezpečí. Poté, co se vlk sám zazdí v jedné místnosti a následně se z této situace snaží dostat, skončí v nemocnici. Díl končí tím, že vlk leží celý obvázaný na nemocničním lůžku a zdá se mu scéna z prvního dílu seriálu. Jsou v ní však prohozené role. Zajíc je ten, kdo chce polapit vlka. Ze snu se však rychle probudí a uvidí mezi dveřmi nemocničního pokoje zajíce, který přinesl květiny pro

zraněného. Ve vlkovi ale vře jen vztek. Hodí po zajíci berli a pronese svou pověstnou větu „*Jen počkej, zajíci!*“.

Obrázek č.9 – snímek ze seriálu *Jen počkej, zajíci!*, konkrétně z dílu *Na stavbě* (scéna s hydraulickým strojem)⁴⁷

Tom a Jerry

Díl se odehrává v prostředí staveniště mrakodrapu, které se nachází těsně vedle obydlí kocoura, který zrovna relaxuje na terase a užívá si krásného počasí. Mezitím dole na ulici prochází myšák, který má velký hlad a nemá, co jíst. Najednou spatří jídelní box na jednom z trámů konstrukce na svatbě. Vloupá se tedy do něj a pomalu plní své břicho. Box se však nachází na trámu, který se akorát přesouvá, což myšák Jerry netuší. Když se snaží dostat ven, je už v tak velké výšce, že se bojí. Box se ale převáží, z trámu spadne a během pádu se všechno jídlo, včetně Jerryho vysype. Jerrymu se nedaří ničeho zachytit a tak padá stále dolů. Jídelní box spadne na relaxujícího kocoura Toma, kterého to samozřejmě rozčílí. Potěší ho však pohled na zbytek padajících věcí jako jsou housky, salát a samozřejmě také Jerry. Padají v takovém pořadí, že kocour z nich v duchu rovnou skládá sendvič. I přes to, že myšák spadne to spárů kocoura, který ho chce jako součást sendviče sníst, podaří se mu utéct. Utíká skrz celé staveniště. Naráží na hydraulický přístroj, kterého se Jerry lekne, protože se bojí, že ho zabije. Běží proto tedy zpátky za kocourem, jehož přítomnost se mu v ten moment zdá bezpečnější. Kocour ale ve své snaze myšáka polapit nepolevuje. Tentokrát se ho snaží ulovit

⁴⁷ https://www.youtube.com/watch?time_continue=260&v=RdcgKNAdDao

plácačkou, kterou Jerryho i několikrát trefí. Ne však definitivně, myšák se náhle zastaví, vezme kocourovi plácačku a sám ho s ní udeří, poté utíká. Kocour v zápalu dohonění Jerryho padá ze střechy. Zachrání ho potrubní roura, kterou putuje dál po staveništi. Mine, stejně jako Jerry, hydraulický přístroj, který ho naštěstí neudeří. Jeho trasa ale i přes to nekončí šťastně. Doputuje totiž do budovy, kde právě probíhá výstava psů, kteří se na něj vrhnou. Myšák se mezitím dostane zpátky na kocourovo zahradu, lehne si na jeho lehátko a začne si užívat stejně jako Tom na začátku dílu.

Obrázek č.10 – snímek ze seriálu *Tom a Jerry*, konkrétně z dílu *Na stavbě* (scéna s hydraulickým strojem)⁴⁸

4.3.2 Podobné motivy

Nejpodobnějším motivem v těchto dílech je samozřejmě prostředí, tedy staveniště. Poté také rekvizity, jako trámy, potrubní roury či hydraulický stroj, který je v obou dílech vyobrazen jako zásadní prvek. Další podobností je nedosažitelnost protivníka. Zajíc i myšák s úspěchem utíkají svým protějškům. A vlk s kocourem jsou při pokusech o jejich polapení neúspěšní a sami si ubližují.

4.3.3 Rozdíly

Co se týká rozdílů, i přes to, že se jedná o stejné téma a prostředí, můžeme je zde najít. Prvním jsou okolnosti hlavního děje. V *Jen počkej, zajíci!* začíná ihned „hon“ na zajíce, kdežto v dílu *Toma a Jerryho* můžeme vidět okolnosti, jak se každá postava na danou lokalitu dostala. Myšáka sem dohnal hlad, Toma blízkost jeho terasy.

⁴⁸ <https://www.veselepohadky.cz/tom-a-jerry-zivot-na-stavbe/>

Dalším rozdílem je vyobrazení hydraulického stroje. Přestože v obou dílech je zobrazen jako zásadní prvek staveniště, v prvním případě jde jen o obdivovaný objekt, který se nakonec stane i součástí posměchu, když na něj vlk usedne. V druhém případě se stroje oba aktéři bojí. Bojí se, že jim ublíží.

Odlíšné je i chování kladných charakterů. Zajíc pouze utíká a brání se tak svému polapení. Myšák Jerry se v jednu chvíli svému protivníkovi postaví čelem a brání se. To je dle mého názoru největší charakterový rozdíl, co se týká těchto i jiných dílů. Zajíc se vlkovi postaví jen málokdy. Spíše využívá náhod. Myšák však dokáže sebrat odvahu a kocourovi jeho trápení vrátit.

Jedním z dalších rozdílů je samotné zakončení dílů. V *Jen počkej, zajíci!* reálně vidíme, jak vlk po všech patáliích dopadl, leží v nemocnici a na sobě má spoustu obvazů. U *Toma a Jerryho* vidíme opak. Na konci dílu je Jerry, který vítězoslavně obsadil Tomovo terasu a užívá si klidu. Tom je nejspíše zraněný stejně jako vlk, ale v nemocnici ho nevidíme. Je zde tedy zásadní rozdíl ve vyobrazení konce příběhu. V prvním případě vidíme tu negativní stranu, kdežto ve druhém tu pozitivní.

4.4 Stereotypizace postav

4.4.1 Stereotypizace hlavních postav

I přes to, že jsou si postavy z obou seriálů podobné, jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, jsou postavené na rozdílných stereotypech.

Netýká se to ani tak záporných postav. Vlk i kocour jsou si podobní více. Oba jsou bojácní, ale také nepoučitelní a naivní. Nevzdávají se touhy po dopadení svého protivníka. A na jednu stranu je jich divákovi až líto. Neustále se ocitají ve stejné situaci a ubližují sami sobě. Přesto se nevzdávají. I proto jsou možná divákovi často více sympatičtí. Je možné, že je to tím, že se špatnými vlastnostmi se člověk lépe a snáze ztotožňuje než s těmi dobrými.

Rozdíl ve stereotypizaci se týká především postav myšáka a zajíce. Oba jsou kladnými postavami. Snaží se uniknout kocourovi a vlkovi. Jsou zde však dva typy obrany. Jerry je zastáncem toho aktivního typu. Tomovi se brání a ubližuje mu nazpátek. Navíc v mnoha případech kocoura sám provokuje, aby konflikt vyvolal. Jeho role oběti je tedy střídavá. Zajíc je na druhou stranu postavou pasivní. Sám konflikty nevyvolává, vlka neprovokuje. I přes to, že se v některých situacích vlkovi směje, zůstává v pozici oběti.

Pokud se ještě zamyslíme nad rozdílným vyobrazením těchto postav, můžeme zde nalézt hlubší význam. Odlišnosti v typech charakterů odpovídají rozdílům kultur zemí, v nichž byly postavy vytvořeny. Nalezneme zde tedy metaforické zobrazení ideálů a antiideálů dané země. Jerry byl v době svého vytvoření postavou založenou na amerických ideálech, solidární a přátelský individualista. Zajíc je spořádaným a aktivním občanem se spoustou zájmů, který dodržuje společenské zásady. Kocour s vlkem představují protipóly. Charaktery, které jsou více méně mimo společnost. Tom je cynický lenoch a vlk bohemistický chuligán, který kouří a pije. Odrážejí tedy absolutní protipól ideálního občana.⁴⁹

4.4.2 Stereotypizace vedlejších postav

Co se týká stereotypizace vedlejších postav, také zde nalezneme rozdíly. Z dvou typů, autority a slabších jedinců, se rozdíly týkají především toho druhého. Slabší jedinci v *Jen počkej, zajíci!* nejsou moc často vidět a málokdy se stane, že jsou v interakci s aktérem či protiaktérem. Jsou spíše pozorovateli a kolemjdoucími. V seriálu *Tom a Jerry* jsou slabšími jedinci například andulka nebo rybička. Těm však kocour záměrně ubližuje a tak dochází k přímé konfrontaci a dokazování si moci.

Autority jsou v obou seriálech vyobrazeny podobně. Postava psa a hrocha vystupují jako ochránci kladných postav a jsou těmi, kteří trestají záporné postavy za nevhodné chování. Autoritativní postava Mammy je podobného charakteru psa či hrocha, kocoura také trestá za nevhodné chování. Stává se tak především v situacích, kdy myšák kocoura vyprovokuje a schválně ho postaví do situace, kdy postavě Mammy čelí.

⁴⁹ GREGOR, Jan. *Stereotypy zobrazování aktérů a protiaktérů v seriálu Toma Jerry ve srovnání se seriálem Jen počkej, zajíci!*. 2003.

Závěr

Tato bakalářská práce nastínila stručnou historii animované kinematografie, a to především tvorby v Ruské federaci. Zásadní bylo v tomto ohledu filmové studio *Sojuzmultfilm*, pro které Kotěnočkin pracoval a které se i přes potíže snaží produkovat dodnes.

Hlavním úkolem této práce bylo představení Vjačeslava Kotěnočkina jakožto významnou postavu historie animovaného filmu. Důležitá ale byla také analýza jeho stěžejního díla.

Vjačeslav Kotěnočkin byl mužem mnoha talentů. Nejenže byl animátorem, ale také režisérem a scénáristou. Jeho práce těšila a stále těší mnoho generací diváků. Kotěnočkinův syn pokračuje v jeho šlépějích, a tak rodinný odkaz zůstává stále na živu.

Stěžejní dílo, seriál *Jen počkej, zajíci!*, se během let stal fenoménem známým po celém světě. Postavy se pro některé staly symboly země. Seriál byl v této práci analyzován z různých pohledů a také srovnávám se seriálem *Tom a Jerry*. Ten je postaven na velmi podobném principu, avšak při porovnání můžeme nalézt mnoho rozdílů.

Резюме

Эта бакалаврская работа представила краткую историю мультипликационной кинематографии, прежде всего творчества в Российской Федерации. Основную роль в этом сыграла киностудия *Союзмультфильм*, где работал Вячеслав Котёночкин. Киностудия старается производить фильмы до сих пор.

Главной темой предложенной работы является представление Вячеслава Котёночкина, потому что он один из главных персонажей истории мультфильма. В работе также анализировано его жизненный труд, сериал *Ну, погоди!*.

Вячеслав Котёночкин был человеком много умов. Работал как аниматором, но также был режиссёром и сценаристом. Его произведение обрадовало и обрадует много поколений зрителей. Его сын тоже работает режиссёром и продолжает в проекте *Ну, погоди!*.

Фундаментальное произведение *Ну, погоди!* вошло в сознание множества людей. Оно очень популярное во всем мире. Персонажи стали для некоторых людей символом России. Сериал был в этой работе анализирован и тоже сравниван с сериалом *Том и Джери*. Этот сериал похожий на *Ну, погоди!*, но можем здесь найти много различий.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

BERNARD, Jan. *Národní kinematografie sovětského svazu: edice Filmový klub*. Praha: Čs. filmový ústav, 1989. ISBN 59-291-86.

GREGOR, Jan. *Stereotypy zobrazování aktérů a protiaktérů v seriálu Toma Jerry ve srovnání se seriálem Jen počkej, zajíci!*. 2003.

HEILMAN, Christa M. *Řeč těla – gesta, mimika, emoce*. Grada Publishing 2013. 144 s. ISBN 978-80-247-4394-3.

PLASS, Jiří. *Základy animace: Základní pravidla klasické a virtuální animace*. Plzeň: Fraus, 2010. ISBN 978-80-7238-884-4.

STUDNEVA, Anna Ivanovna, *Lingvističeskij analiz chudožestvennogo teksta : Učebnoe posobie* / Anna Ivanovna. Volgograd. Volgogradskij ped. institut, 1983, 88 s.

ŠANSKIJ, Nikolaj Maksimovič, *Lingvističeskij analiz chudožestvennogo teksta*. Leningrad: Prosveščeniye, 1984, 266 s.

Internetové zdroje

Animovaný film. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-20]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Animovaný_film

Bylina (pověst). *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Bylina_\(pověst\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Bylina_(pověst))

Camera lucida. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Camera_lucida

Camera obscura. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Camera_obscura

Futurismus. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-20]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Futurismus>

Jen počkej, vlku! Na obrazovce si už asi nezapálíš. *Novinky.cz* [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/kultura/277368-jen-pockej-vlku-na-obrazovce-si-uz-asi-nezapalis.html>

Jen počkej, zajíci! *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Jen_pockej,_zajici!

Laterna magica. *Wikipedie* [online]. [cit. 2017-06-21]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Laterna_magica

Michail Cechanovskij. *Česko - Slovenská filmová databáze* [online]. [cit. 2017-06-22]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/22764-michail-cechanovskij/>

Retro digi hry! Vzpomínáte na Jen počkej, zajíci? EURO [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: <http://www.euro.cz/light/retro-digi-hry-vzpominate-na-jen-pockej-zajici-1298336>

Seriál Jen počkej, zajíci! přežil veškeré historické změny a stále se těší popularitě. *Česká televize* [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/archiv/1428277-serial-jen-pockej-zajici-prezil-veskere-historicke-zmeny-a-stale-se-tes-i-popularite>

Vjačeslav Kotěnočkin. *Česko - Slovenská filmová databáze* [online]. [cit. 2017-06-22]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/13384-vjaceslav-kotenockin/>

Vlk nesmí kouřit, ale možná dostane třetí rozměr, naznačil Kotěnočkin. *ĪDNES.cz* [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: http://kultura.zpravy.idnes.cz/kotenockin-ve-zline-04h-/vytvarne-umeni.aspx?c=A140604_103750_vytvarne-umeni_ts

Котёночкин, Вячеслав Михайлович. *Википедия* [online]. [cit. 2017-06-22]. Dostupné z: http://ru.wikipedia.org/wiki/Котёночкин,_Вячеслав_Михайлович

Ну, погоди!. *Википедия* [online]. [cit. 2017-06-23]. Dostupné z: https://ru.wikipedia.org/wiki/Ну,_погоди!

Пол зайца в "ну, погоди!". *Livejournal* [online]. [cit. 2017-06-24]. Dostupné z: <http://useless-faq.livejournal.com/10151418.html>